

สถานการณ์และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น สำหรับการควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลง

นายบุญเสริม อ่วมอ่อง
สำนักโรคติดต่อนำโดยแมลง

สถานการณ์โรคติดต่อนำโดยแมลง

1. ไข้มาลาเรีย
2. ไข้เลือดออก
3. ไข้ปวดข้อยุงลาย
4. ไข้เลือดออก

ไข้มาลาเรีย

Year	cases	Morbidity rate /100000 Pop.	deaths	CFR(%)	Mortality rate /100000 pop.	จำนวน ประชากร
2558	3793	5.82	3	0.08	0	65124716
2557	11528	17.99	3	0.03	0	64076033
2556	14741	23.01	6	0.04	0.01	64076033
2555	16196	25.2	17	0.1	0.03	64266405
2554	21116	33.01	11	0.05	0.02	63977185
2553	25639	40.25	34	0.13	0.05	63701703
2552	23229	36.61	19	0.08	0.03	63457439
2551	28902	45.72	36	0.12	0.06	63214022
2550	30889	49.08	38	0.12	0.06	62933515
2549	28962	46.25	51	0.18	0.08	62623416
2548	28131	45.23	71	0.25	0.11	62195878

ใช้สมองอีกเสบ

Year	cases	Morbidity rate /100000 Pop.	deaths	CFR(%)	Mortality rate /100000 pop.	จำนวน ประชากร
2558	354	0.54	4	1.13	0.01	65124716
2557	594	0.93	8	1.35	0.01	64076033
2556	716	1.12	17	2.37	0.03	64076033
2555	680	1.06	16	2.35	0.02	64266405
2554	572	0.89	15	2.62	0.02	63977185
2553	431	0.68	24	5.57	0.04	63701703
2552	408	0.64	16	3.92	0.03	63457439
2551	417	0.66	17	4.08	0.03	63214022
2550	368	0.58	19	5.16	0.03	62933515
2549	322	0.51	16	4.97	0.03	62623416
2548	346	0.56	24	6.94	0.04	62195878

ใช้ปวดข้อมูลลาย

Year	cases	Morbidity rate /100000 Pop.	deaths	CFR(%)	Mortality rate /100000 pop.	จำนวน ประชากร
2558	9	0.01	0	0	0	65124716
2557	191	0.3	0	0	0	64076033
2556	125	0.2	0	0	0	64076033
2555	85	0.13	0	0	0	64266405
2554	169	0.26	0	0	0	63977185
2553	1565	2.46	0	0	0	63701703
2552	52057	82.03	0	0	0	63457439
2551	ไม่มีข้อมูล	-	-	-	-	-
2550	ไม่มีข้อมูล	-	-	-	-	-
2549	ไม่มีข้อมูล	-	-	-	-	-
2548	ไม่มีข้อมูล	-	-	-	-	-

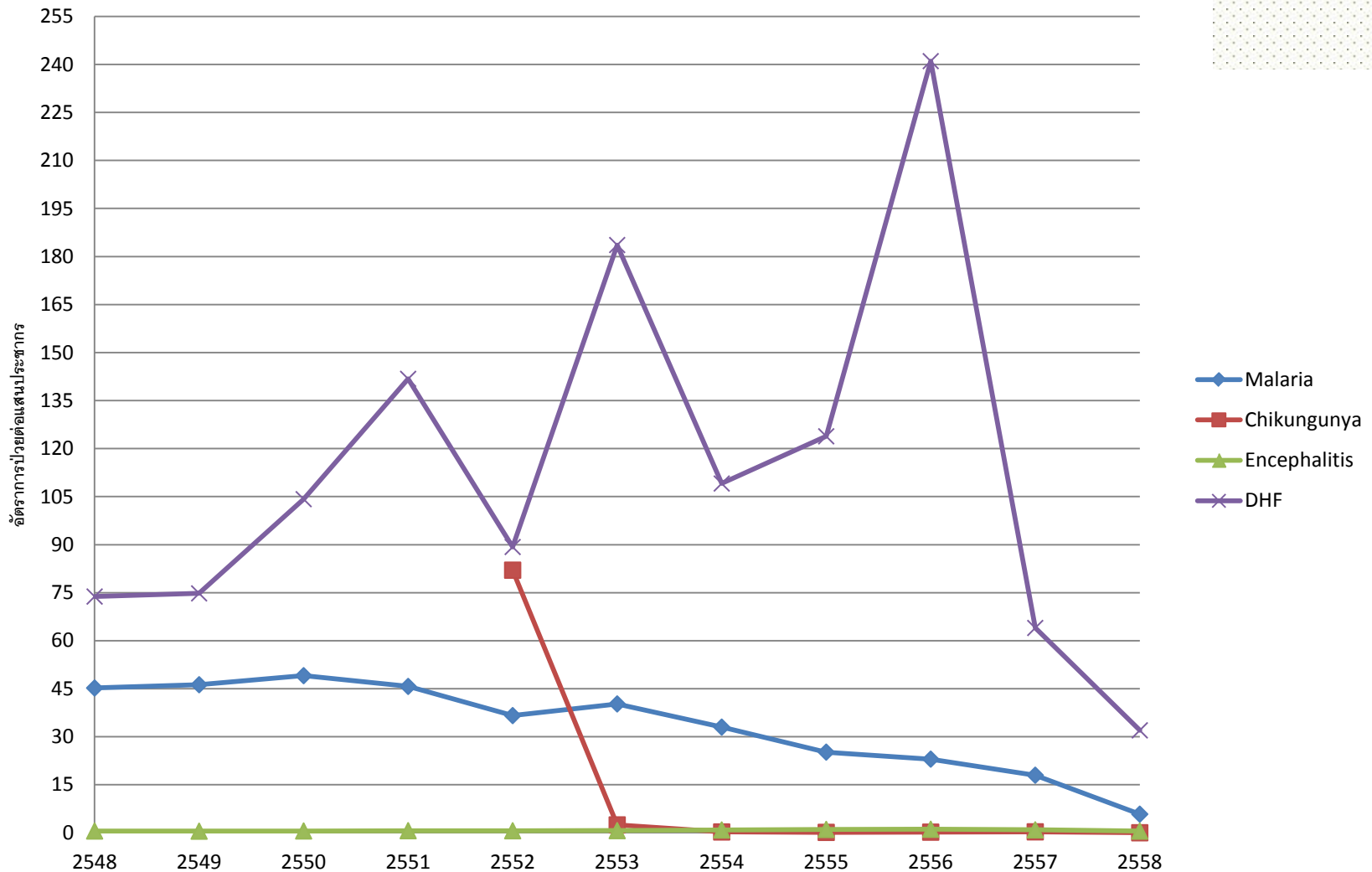

ไข้เลือดออก

Year	cases	Morbidity rate /100000 Pop.	deaths	CFR(%)	Mortality rate /100000 pop.	จำนวน ประชากร
2558	42900	32	65.87	0.05	0.07	65124716
2557	40999	63.98	48	0.12	0.07	64076033
2556	154444	241.03	136	0.09	0.21	64076033
2555	79593	123.85	87	0.11	0.14	64266405
2554	69800	109.1	63	0.09	0.1	63977185
2553	116947	183.59	139	0.12	0.22	63701703
2552	56651	89.27	50	0.09	0.08	63457439
2551	89626	141.78	102	0.11	0.16	63214022
2550	65581	104.21	95	0.14	0.15	62933515
2549	46829	74.78	59	0.13	0.09	62623416
2548	45893	73.79	71	0.15	0.11	62195878

สถานการณ์โรคติดต่อนำโดยแมลงที่สำคัญของประเทศไทย

Malaria transmission Villages (A1-A2), 2014-2015

Malaria transmission villages, 2014

Micro-stratification of malaria risk areas

SITE National, Province, Amphoe, Tambon, Village

Date 2014

Malaria Map Village Level

National (NAT) value

A1	1040 Areas
A2	4775 Areas
B1	13696 Areas
B2	35606 Areas
Total	55117 Areas

5,815 villages

Malaria transmission villages, 2015

Micro-stratification of malaria risk areas

SITE National, Province, Amphoe, Tambon, Village

Date 2015

Malaria Map Village Level

National (NAT) value

A1	955 Areas
A2	4547 Areas
B1	13481 Areas
B2	39671 Areas
Total	58654 Areas

5,502 villages

➤ Patient Followup

➤ Map Layer

➤ Patient Followup

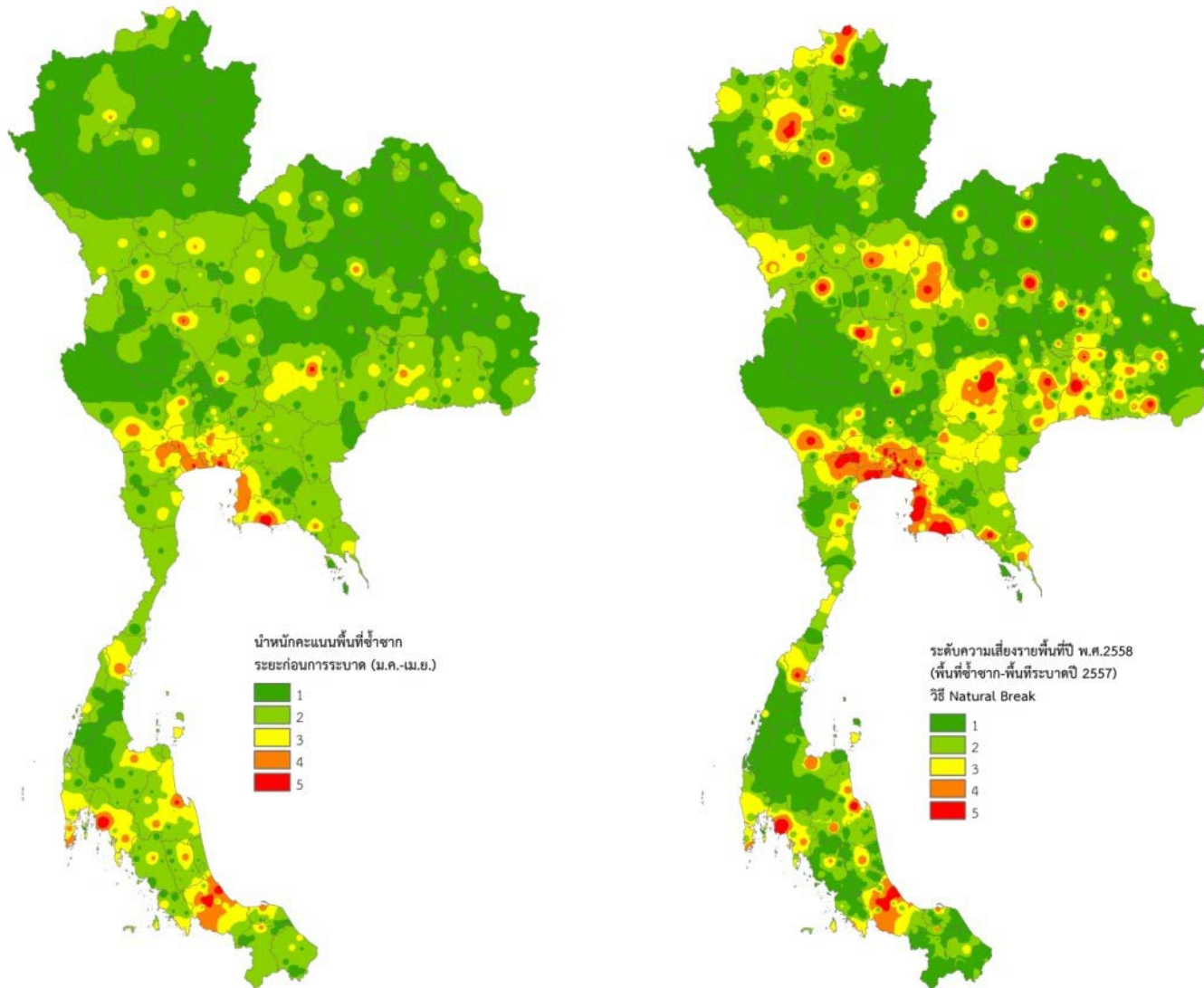
➤ Map Layer

สถานการณ์การแพร่เชื้อไข้มาลาเรีย

ปี พ.ศ.	จำนวนกลุ่มบ้าน มีการแพร่เชื้อทุกปี	จำนวนกลุ่มบ้าน กลุ่มบ้านไม่มีการ แพร่เชื้อมากกว่า 3 ปี
2558	5,502	39,727
2557	5,815	35,572
2556	5,338	23,378
2555	4,860	20,376

ความเสี่ยงของโรคไข้เลือดออก ปี 2558

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแพร่โรคติดต่อนำโดยแมลง

1. เชื้อสาเหตุของโรค
2. คน
3. แมลงพาหะนำโรค
4. สภาพแวดล้อม

แนวโน้มปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแพร่โรคติดต่อนำโดยแมลง

ปัจจัย	ไข้มาลาเรีย	ไข้สมองอักเสบ	ไข้ปวดข้อ ยุงลาย	ไข้เลือดออก
เชื้อสาเหตุของโรค	ติดต่อยารักษา วัคซีนยังต้องรอ	ไม่มียารักษา มีวัคซีน	ไม่มียารักษา ไม่มีวัคซีน	ไม่มียารักษา วัคซีนยังต้องรอ
คน	การป้องกัน ตนเอง ดีขึ้น	การป้องกัน ตนเอง ดีขึ้น	การป้องกัน ตนเอง ยังไม่ดีพอ	การป้องกัน ตนเอง ยังไม่ดีพอ
แมลงพาหะนำโรค	ไม่ทนทาน	ทนทาน	ทนทาน	ทนทาน
แหล่งเพาะพันธุ์	ลดลง	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น

การรับมือต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อนำโดยแมลง

1. ระบบรายงานโรคที่ถูกต้องและรวดเร็ว
2. การค้นหาผู้ป่วยและการให้การรักษามีประสิทธิภาพ
3. การกำจัดเชื้อดื้อต่อยารักษา
4. การพัฒนายารักษาและวัคซีน
5. การพัฒนาพฤติกรรมป้องกันตนเอง
6. พัฒนาวิธีการควบคุมพาหะนำโรค
7. พัฒนาทีมควบคุมโรคในระดับส่วนกลางและท้องถิ่น
8. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์

ขอบคุณครับ

